

SUF

fra SUFs sentralstyre, kristian 4.gt, oslo | postgiro 26 06 15

P O L I T I S K B U L L E T I N nr.7 1967-68

Sluttkommunike fra NATO's Statsrådsmøte i
Brussel 12. - 14. desember 1967.

Fra NATO NYTT nr.1 1968 s.27.

Rapport om Alliansens fremtidige oppgaver.

Fra NATO NYTT nr.1 1968 s.28.

AKP

AKP
1945-1950
1951-1955
1956-1960
1961-1965
1966-1970
1971-1975
1976-1980
1981-1985
1986-1990
1991-1995
1996-2000
2001-2005
2006-2010
2011-2015
2016-2020
2021-2025
2026-2030
2031-2035
2036-2040
2041-2045
2046-2050
2051-2055
2056-2060
2061-2065
2066-2070
2071-2075
2076-2080
2081-2085
2086-2090
2091-2095
2096-2100

SLUTTKOMMUNIKÉ

fra NATO's Statsrådsmøte i Brussel 12.-14. desember 1967.

1. Det første Statsrådsmøte i NATO som er blitt holdt i det nye hovedkvarter i Brussel, sluttet 14. desember 1967.

2. Statsrådene godkjente rapporten om alliansens fremtidige oppgaver som var utarbeidet i samsvar med vedtak fattet 16. desember 1966 etter forslag av den belgiske utenriksminister. Rapporten følger som vedlegg til dette kommunike.

3. Rådet studerte utviklingen i den internasjonale situasjon siden sitt siste møte. Statsrådene så på de anstrengelser som deres regjeringer har gjort for å forbedre forholdene mellom Øst og Vest, og merket seg de omfattende bilaterale kontakter som har vært skapt i de senere måneder. De uttrykte håpet om at disse anstrengelsene måtte lede til fremskritt i arbeidet for å løse de gjenstående europeiske problemer. Statsrådene drøftet også spørsmål i forbindelse med politikken på lengre sikt, særlig slike som er omtalt i rapporten om Alliansens fremtidige oppgaver.

4. Rådet drøftet forslag framlagt av "Den Nord-Atlantiske Forsamling" av parlamentarikere på deres siste møte med tanke på å oppnå et nærmere samarbeide mellom Forsamlingen og Rådet. Generalsekretæren ble anmodet om å studere mulighetene for et slikt samarbeide og framlegge forslag for Rådet.

5. Statsrådene understreket betydningen av å støtte fremskritt i nedrustning og rustningskontroll, herunder konkrete tiltak for å hindre spredning av kjernefysiske våpen. De bekreftet igjen som sitt syn at en balansert styrkereduksjon på begge sider - hvis forholdene tillater det - kunne bety et viktig steg henimot sikkerhet i Europa.

6. Rådet minnet om de synspunkter som var uttrykt i Tysklands-erklæringen av 10. desember 1966. Statsrådene understreket at den fredelige løsning av det tyske spørsmål på et grunnlag som tok hensyn til det tyske folks grunnleggende rett til gjenforening, var en avgjørende faktor for en rettferdig og varig fredelig ordening i Europa. Under gjennomgåelse av Tysklands-spørsmålets nåværende stilling ble statsrådene orientert av sin tyske kollega om hans regjeringens økte anstrengelser for å forbedre forholdet til de øst-europeiske land og fremme avspenningen øst-vest. Han understreket at det også var i denne ånd hans regjering forsøkte å behandle de problemer som følger av Tysklands deling. I betraktning av vanskelighetene med å oppnå en snarlig løsning, var statsrådene enige om at for øyeblikket var den eneste realistiske mulighet for fremskritt den gradvise tilnærming som ble fremholdt som ønskelig og benyttet av Forbundsregjer-

ingen. Med hensyn til Berlin bekreftet ministrene sin erklæring av 16. desember 1958.

7. Ministrena merket seg Generalsekretærens rapport om hans "watching brief" og anmodet ham om å fortsette sin virksomhet på dette området. De uttrykte sin anerkjennelse av den viktige rolle Generalsekretæren har spilt ved reduksjonen av den nylig krise i forbindelse med Kypros og de gresk-tyrkiske forbindelser. De uttrykte tilfredshet med avtalen mellom Tyrkia og Hellas angående tiltak til løsning av krisen, idet man på den mest hensiktsmessige måte dro nytte av de Forente Nasjoners innsats. De bekreftet igjen sin overbevisning om at Tyrkia og Hellas i Allianse-solidaritetens ånd burde fortsette sin anstrengelser for å oppnå en fredlig og rask løsning av Kypros-problemet.

8. Ministrene studerte en rapport om teknologisk samarbeid utarbeidet i henhold til den resolusjon som ble vedtatt 14. juni 1967 på den italienske utenriksministerens initiativ. De anmodet om at det Faste Råd med hjelp av vedkommende organer innen Alliansen måtte fortsette sine studier av Alliansens rolle når det gjelder teknologi til sivile formål. Hensikten er å oppmuntre til samarbeid mellom medlemslandene og bidra til å redusere de ulikheter på det teknologiske område som eksisterer mellom disse land. Statsrådene anmodet også det Faste Råd om å utvikle de mest effektive og økonomiske metoder for å koordinere Alliansens forskjellige tiltak innen forskningsteknologien.

9. Ministrene studerte og godkjente en rapport om sivil forsvarsplanlegging. De understreket den avgjørende betydning av slik planlegging og merket seg de fremskritt som var gjort og de oppgaver som gjensto å løse.

10. Statsrådene møtte som Forsvarsplanleggingskomité 12. desember 1967 for å gjennomgå det arbeide som var utført siden deres siste møte 9. mai 1967 og gi instruksjer om det fremtidige arbeide.

11. De var enige om at ett av grunnlagene for å oppnå en fredelig løsning i Europa, måtte være NATO's fortsatte militære styrke og mulighet for å hindre aggresjon. I denne forbindelse merket de seg at Sovjet-Samveldet fortsetter å avse økende ressurser til sine veldige militære styrker og er i gang med å utvikle styrker av en type som setter det i stand til å ha en betydelig "militær tilstedeværelse" i andre deler av verden. De fant også at det i løpet av det siste år hadde vært en tydelig økning i de sovjetiske styrker i Middelhavet.

12. Ministrene minnet om at de på sitt forrige møte hadde gitt politisk, strategisk og økonomisk rettleiding til NATO's militære myndigheter med tanke på utviklingen av aktuelle strategiske retningslinjer ("up-to-date strategic concept") og en tilsvarende femårs styrkeplan for tiden frem til utløpet av 1972. De godtok de reviderte strategiske retningslinjer, fremlagt av Militærkomitéen som et resultat av den første omfattende revurdering av NATO's strategi siden 1956. Disse retningslinjer, som tilpasser NATO's strategi til den aktuelle politiske, militære og teknologiske utvikling, bygger på et fleksibelt og balansert spektrum av egnede svar, - konvensjonelle og kjernefysiske - på alle grader av aggresjon eller trusler om aggresjon. Disse svar, som er underlagt nødvendig politisk kontroll, er planlagt med tanke på, først å hindre aggresjon og dermed opprettholde freden. Men hvis aggresjon ulykkeligvis skulle finne sted, å opprettholde Atlanterhavspaktsområdetets sikkerhet og integritet i samsvar med retningslinjene for det framskutte forsvar.

13. Ministrene merket seg også de forpliktelser med hensyn til styrker som medlemslandene hadde påtatt seg for 1968 og vedtok for første gang en fem-års styrkeplan for NATO, gjeldende for perioden 1968 - 72. De gav instruks om at det i 1968 skal utarbeides en styrkeplan for perioden 1969 - 73 i overensstemmelse med den prosedyre for en fem-års rullerende planlegging som ble vedtatt i desember 1966.

14. Statsrådene la særlig vekt på sikkerheten i flankregionene i den allierte Europa-kommando.

15. De vedtok å omdanne flåtetreningsavdelingen "Matchmaker" til en fast Atlanterhavs-styrke ("Standing Naval Force Atlantic") av skip av destroyer-typen. Denne styrke, som vil være i uavbrutt tjeneste, vil øke det eksisterende samarbeide mellom medlemslandenes flåtestyrker.

16. Frankrike deltok ikke i de drøftelser som er omtalt i §§ 10 - 15 og sluttet seg ikke til de tilsvarende vedtak.

17. Det alminnelige Statsrådsmøte våren 1968 vil bli holdt i Reykjavik.

Rapport om Alliansens fremtidige oppgaver.

Rapport til Statsrådsmøtet fra Spesialgruppen til Studium av Alliansens fremtidige oppgaver ("Harmel-studiet").

1. For et år siden vedtok Alliansens 15 medlemsland etter initiativ fra Belgias utenriksminister å "studere de fremtidige oppgaver som Alliansen står overfor og hva den kan gjøre for å løse disse med tanke på å styrke Alliansen som en faktor for en varig fred." Denne rapport gjengir de viktigste trekk og de hovedprinsipper som fremgår av dette studium av Alliansens fremtidige oppgaver.

2. Studiene ble foretatt av herrene Schutz, Watson, Spaak, Kohler og Patjin. Rådet ønsker å uttrykke sin anerkjennelse og takk til disse fremtredende personligheter for deres anstrengelser og for de analyser de har fremlagt.

3. Studiet har vist at Alliansen er en dynamisk og livskraftig organisasjon som stadig tilpasser seg de skiftende forhold. Det har videre vist at arbeidet med å løse Alliansens oppgaver også i fremtiden kan skje innen Paktens ramme ved å bygge på de metoder og fremgangsmåter som har vist sin verdi gjennom mange år.

4. Siden Atlanterhavspakten ble opprettet i 1949, har den internasjonale situasjon endret seg betraktelig og Alliansens politiske oppgaver har fått nye dimensjoner. I denne utvikling har Alliansen spilt en betydelig rolle når det gjelder å stanse den kommunistiske ekspansjon i Europa. Sovjet-Samveldet er blitt en av de to verdenssupermakter, men den kommunistiske verden er ikke lenger monolitisk. Sovjet-Samveldets doktrine om "følelig sameksistens" har endret formen for konfrontasjonen med Vesten, men ikke de grunnleggende problemer. Selv om det fremdeles hersker ulikhet mellom De Forente Staters og de europeiske staters styrke, er Europa kommet på fote igjen og er på vei mot enhet. Avkoloniseringsprosessen har endret Europas forhold til resten av verden, samtidig som store problemer er oppstått i forholdet mellom de utviklede land og utviklingslandene.

5. Atlanterhavsalliansen har to hovedoppgaver. Den første er å opprettholde tilstrekkelig militær styrke og politisk solidaritet til å hindre aggresjon og andre former for press, samt forsvare medlemslandenes territorium hvis aggresjon skulle finne sted. Siden sin grunnleggelse har Alliansen med hell løst denne oppgave. Men muligheten for en krise kan ikke utelukkes så lenge de sentrale politiske problemer i Europa, først og fremst Tysklands-problemet, forblir uløste. Dessuten hindrer den ustabile og usikre situasjon fremdeles en balansert reduksjon av militære styrker. Under disse forhold vil Alliansen bibeholde som nødvendig en tilstrekkelig militær slagkraft for å sikre styrkebalansen og derved skape et stabilt, sikkert og tillitsfullt klima.

I dette klima kan Alliansen utføre sin annen oppgave, å fortsette å søke frem mot et mere stabilt forhold, hvor de underliggende politiske problemer kan bli løst. Militær sikkerhet og avspenningspolitikk er ikke motstridende begreper, men utfyller hverandre. Felles forsvar er en stabiliserende faktor i verdenspolitikken. Det er den nødvendige betingelse for en effektiv politikk med sikte på i høyere grad å redusere spenningen. Veien til fred og stabilitet i Europa hviler først og fremst på konstruktiv bruk av Alliansen i avspennings-tjeneste. Sovjet-Samveldet og De Forente Staters deltagelse vil være nødvendig for å oppnå en løsning av de politiske problemer i Europa.

6. Fra begynnelsen av har Atlanterhavsalliansen vært en samvirkende gruppering av stater med samme idealer og med en stor grad av felles interesser. Deres samhold og solidaritet skaper et element av stabilitet i det atlantiske område.

7. Som suverene stater er de allierte ikke nødt til å la sin politikk underkaste kollektive beslutninger. Alliansen utgjør et effektivt forum for utveksling av opplysninger og synspunkter. Dermed kan hver av de allierte bestemme sin politikk ut fra et grundig kjennskap til hverandres problemer og mål. Av denne grunn bør ordningen med åpne og rettidige konsultasjoner utvides og utbedres. Hver av de allierte må fullt ut spille sin rolle når det gjelder å skape en bedring av forholdet til Sovjet-Samveldet og landene i Øst-Europa, samtidig som de må huske at avspenningsbestrebelsene ikke må få lov til å splitte Alliansen. Muligheten for suksess vil utvilsomt være størst hvis de allierte holder parallelle kurser, spesielt i saker som er av vesentlig betydning for dem alle. Deres tiltak vil dermed bli ennå mere effektive.

8. Ingen fredelig ordening i Europa er mulig uten en betydelig innsats av de impliserte. Utviklingen i Sovjet-Samveldets og de øst-europeiske lands politikk gir grunn til håp om at deres regjeringer etterhvert kan komme til å innse de fordeler de vil ha av å samarbeide for å nå en fredelig løsning. Men ingen endelig og stabil ordening i Europa er mulig uten at man løser det tyske spørsmål, som ligger i sentrum for de nåværende spenninger i Europa. Enhver slik ordening må gjøre slutt på den unaturlige avsperring mellom Øst- og Vest-Europa som klarest og mest brutalt viser seg i Tysklands deling.

9. De allierte er følgelig besluttet på å gjøre en samlet innsats for dette mål gjennom realistiske tiltak med tanke på å fremme en avspenning i øst-vest-forholdene. Redusert spenning er ikke noe endelig mål, men er del av en langtidsprosess for å fremme bedre forhold og utvikle en europeisk ordening. Alliansens endelige

politiske hensikt er å oppnå en rettferdig og varig fredelig ordning i Europa med passende sikkerhetsgarantier.

10. For tiden utvikles kontakten mellom landene i Vest -og Øst-Europa vesentlig på bilateral basis. Det ligger selvsagt i enkelte sakers natur at de krever en multilateral løsning.

11. Spørsmålet om tysk gjenforening og dets forhold til en europeisk ordning har normalt vært behandlet mellom Sovjet-Samveldet og de tre vestmakter som har særlig ansvar på dette området. Under forberedelsen til slike saker har Forbundsrepublikken Tyskland jevnlig sluttet seg til de tre vestmakter for at man skulle nå frem til en felles stilling. De andre allierte vil fortsette å fremlegge sinne synspunkter for vurdering i forhåndsdiskusjoner mellom de allierte om den vestlige politikk på dette området, uten dermed på noen måte å begrense de nevnte spesielle ansvar.

12. De allierte vil gjennomgå og vurdere hvilken politikk som er egnet til å skape en rettferdig og stabil ordning i Europa, overvinne Tysklands deling og fremme europeisk sikkerhet. Dette vil utgjøre en del av en prosess med aktiv vedvarende forberedelse for den tid da det vil bli mulig med fruktbare diskusjoner om disse viktige spørsmål, både bilateralt og multilateralt, mellom landene i Øst og Vest.

13. De allierte er i gang med studier av tiltak for nedrustning og praktiske rustningskontrolltiltak - herunder muligheten for balanserte styrkereduksjoner. Disse studier vil bli intensivert. Deres aktive innsats på dette området viser de alliertes vilje til å arbeide for en effektiv avspenning i Øst-Vest-forholdet.

14. De allierte vil med særlig oppmerksomhet studere forsvarsproblemene i de utsatte områder, f.eks. syd-øst-flanken. I denne forbindelse byr den aktuelle situasjon i Middelhavet på særlige problemer, men man er oppmerksom på at den nåværende krise i Midt-Østen ligger under De Forente Nasjoners ansvarsområde.

15. Atlanterhavspaktens område kan ikke behandles isolert fra resten av verden. Kriser og konflikter som oppstår utenfor Paktens område, kan sette dets sikkerhet i fare entendirekte eller ved å virke inn på verdensbalansen. Allierte land bidrar hver for seg innen De Forente Nasjoner og andre internasjonale organisasjoner til å opprettholde den internasjonale fred og sikkerhet og til løsningen av viktige internasjonale problemer. I samsvar med vanlig praksis vil også de allierte, eller de av dem som ønsker det, fortsette å konsultere hverandre om slike problemer uten derved å binde seg og slik det måtte passe i hvert enkelt tilfelle.

16. I lys av det som her var framkommet, påla ministrene det Faste Råd i årene som kommer å gjennomføre det fortsatte detaljerte arbeide som følger av dette studium. Dette vil bli gjort enten ved å intensivere arbeide som allerede er i gang, eller ved å sette i gang sterkt spesialiserte studier ved mere systematisk bruk av eksperter og tjenestemenn utsendt fra hovedstedene.

17. Ministrene fant at Spesialgruppens studium bekreftet betydningen av den rolle Alliansen må spille i de kommende år når det gjelder å fremme avspenning og styrke freden. Vesentlige problemer er imidlertid ennå ikke studert fra alle sider, - mens andre problemer av ikke mindre betydning som er oppstått i forbindelse med den seneste politiske og strategiske utvikling, fremdeles må studeres. Statsrådene har derfor pålagt de faste representanter å ta opp studier av disse problemene uten opphold og på den måte som det Faste Råd finner mest egnet, slik at de senere kan fremlegge ytterligere rapporter for Statsrådsmøtet.

... og i den forbindelse ...

... og i den forbindelse ...